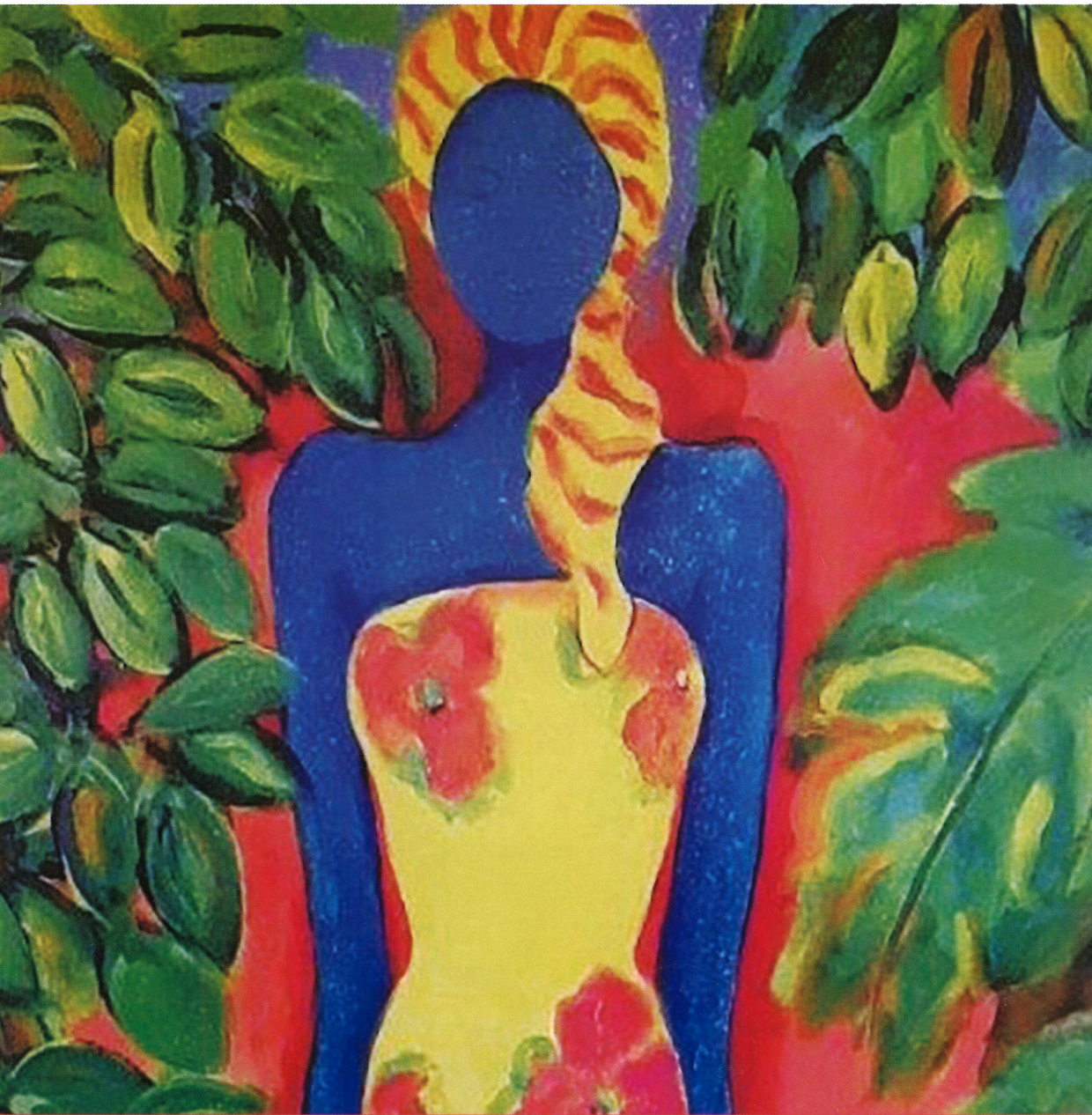

KRISTÓF

Revista Socialkultural | Sociaalcultureel Tijdschrift

Volúmen XVIII-3, 2017 | Jaargang XVIII-3, 2017

ZOLANG ER KUSTEN ZIJN

Helleger.

23.6.2017

Een gedicht als inspiratiebron voor een penning

Door Jan Gulmans

Na het lezen van mijn artikelenserie over Curaçaos- Nederlands bronzen erfgoed in het Antilliaans Dagblad⁽¹⁾ maakte Carel de Haseth (1950) mij erop attent dat de Nederlandse beeldhouwer en penningmaker Guus Hellegers, geïnspireerd door zijn gedicht 'Zolang er kusten zijn', een penning had gemaakt. Als collectioneur van bijzondere penningen heb ik onmiddellijk de website van Hellegers bezocht en de beide kanten van de penning kunnen bewonderen. Na een korte e-mail correspondentie met de penningmaker mocht ik mij eveneens eigenaar noemen van dit kleinood, dat ik zou ophalen bij de kunstenaar, zodra ik weer in Nederland zou zijn.

Met Carel maakte ik op Curaçao een afspraak om over de dichtbundel te praten, die dezelfde naam heeft als het gedicht. Tijdens dit gesprek bleek, dat Norva Sling, de keramiste, die door Guus Hellegers en zijn vrouw Marion in het Friese Steggerda in 1994 was opgevangen kort na haar emigratie naar Nederland, tussen beiden een verbindende rol had gespeeld. Reden te over om met laatstgenoemden ook een gesprek te hebben.

HET GEDICHT

Zolang er kusten zijn⁽²⁾

VII

*langs de zoom van de zee
zullen wij ze ongetwijfeld vinden
mensen van onbekende streken
langs kusten van goud, ivoor of slaven
of al was het maar in simpele hutten
aan de monding van een modderrivier
of op overigens nutteloze eilanden*

*mensen zullen wij zeker vinden
zolang er kusten zijn
waar vis uit het water spoelt
waar schepen komen*

*en waar wij mensen treffen
zullen wij met hen spreken
in taal, gebaar of daad:
van mens tot mens*

Het gedicht heeft een vloeiende cadans, bevat slechts vier woorden van vier lettergrepen en veel alliteraties. De klanken van de klinkers doen mij denken aan het gedicht 'Herinnering aan Holland' van Hendrik Marsman uit 1936: 'Denkend aan Holland/ zie ik brede rivieren/ traag door oneindig/ laagland gaan...

'Zolang er kusten zijn' is de naam van een bundel van 18 gedichten, die uit twee delen bestaat: Kleine Zeereis en Eilanden. Zij zijn, zonder zijn medeweten, samengebracht en aan Carel door 100 vrienden aangeboden als liber amicorum, ter gelegenheid van zijn benoeming in 1994 tot Gevolmachtigd Minister van de Nederlandse Antillen. In die hoedanigheid heb ik met hem voor het eerst kennis gemaakt.

Norva Sling

De eerste druk van 325 exemplaren had een gele kaft. De omslag van de tweede druk in 2001 kreeg een omslag met een foto van Carlos Tramm. Bij dezelfde uitgever, In de Knipscheer, was eerder het boekje 'Bida na Koló' verschenen met gedichten van Carel de Haseth en tekeningen van José Maria Capricorne, in 1981 in zwart/wit. Bij uitgeverij De Walburg Pers verscheen het in 1989 in kleur. Voor mij was onbekend dat Carel al in zijn studententijd met een vriend, Andries van der Wal, een uitgeverij was gestart, Flamboyant/P genaamd, die onder anderen gedichten van Pablo Neruda en het kunstwerkje 'Incognito' het licht deed zien⁽³⁾. Hierin staan gedichten van Oda Blinder en illustraties van Chris Engels. Blinder (1918-1969) brak door in de Stoep, het door Chris Engels en H. van de Molen in 1940 opgerichte literaire tijdschrift waarin expressionisme en surrealisme in taal herkenbare componenten waren. Flamboyant/P is naderhand overgenomen door uitgeverij In de Knipscheer.

Carel de Haseth is niet alleen dichter (van 5 bundels), maar ook prozaschrijver. Voor zijn prozadebuut 'Katibu di Shon' uit 1988 ontving hij tot zijn grote verbazing, want hij had gedacht dat Tip Marugg die eer ten deel zou vallen, in 1989 de Cola Debrotprijs, samen met Marugg. Op de inhoud van dit boek is een Papiamentstalige opera gebaseerd, naar idee van operazangeres Tania Kross, waarvan het libretto door de Haseth is geschreven met muziek van Randal Corsen. Kross, die de hoofdrol had, was de enige die het Papiaments als moedertaal beheerste. De opera, die drie uitvoeringen kende, werd opgevoerd ter gelegenheid van de viering van 150 jaar Afschaffing van de Slavernij in 2013.

Uit Carel's biografie op Wikipedia blijkt dat hij zich niet alleen met literaire activiteiten⁽⁴⁾ - hij was eveneens redactielid van het tijdschrift Watapana van 1969 tot 1974 - bezig heeft gehouden of nog houdt, maar ook met genealogisch onderzoek en natuurvorsing. Over Cornelis Gorsira, een ver familielid en schepper van het eerste Curaçaose museum, schreef hij jaren geleden een boeiend essay in de Amigoe.

Op donderdag, "deze dag is voor mij heilig" vertelde hij mij, gaat hij met gelijkgestemden de mondi in. Hij maakt dan foto's van de natuur, die onder andere zijn opgenomen in de uitgave 'Rikesa di Yobida'⁽⁵⁾. Het hertenschedeltje, dat Ans Mezas met kleurpotlood tekende, waarvan een fotografische afdruk van 12 x 12 centimeter op canvas in de Benetton verzameling is opgenomen, is door Carel gevonden in de moerassen aan de zuidkust van Curaçao. De originele tekening mag ik tot mijn collectie tekeningen rekenen.

De inzet van Carel de Haseth voor de publieke zaak beperkte zich niet alleen tot politieke functies. Zijn vele bestuurs- en jurylidmaatschappen van professionele en culturele organisaties getuigen evenzeer van het willen nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid. Hij was ondermeer lid van de jury van de Libris literatuurprijs 2009. De circa 100 boeken die hij moest beoordelen heeft hij nadien aan een bibliotheek geschonken. Met zijn vrouw heeft Carel een fraaie collectie kunst en boeken om zich heen verzameld en eigenlijk een museum gecreëerd, dat niet in de schaduw hoeft te staan van zijn 'Ome Nene' Gorsira.

Er is door de Haseth en Hellegers over de penning gecorrespondeerd. Carel stuurde mij een kattedelletje, in de vorm van een beschreven achterzijde van een foto van een sculptuur, dat afkomstig was van Guus Hellegers, die de eerste penning van 'Zolang er kusten zijn' begeleidde en via Norva Sling aan Carel werd bezorgd. Van Guus Hellegers ontving ik meer interessante documentatie, die gedicht en penning met elkaar verbindt.

DE PENNING

De beeldhouwer en penningmaker Guus Hellegers vierde in juni 2017 zijn tachtigste verjaardag, die met een overzichtstentoonstelling in galerie Hoogenbosch in Gorredijk werd bekroond. Op deze expositie konden zijn sculpturen uit verschillende perioden bewonderd worden zowel binnen als buiten in de daarvoor uitermate geschikte tuin. Het meeste werk van Hellegers kenmerkt zich door de ruimtelijke expressie in voornamelijk horizontale en/of verticale, platte vlakken. Van 'Het bestuur', naar mijn mening een van zijn beste werken, wordt wel gezegd dat het penningen op pootjes zijn⁽⁶⁾: drie vrouwen zitten op stoelen, maar hun lichamen zijn op de zittingen vrijwel vlak gemodelleerd. Deze driedelige sculptuur, ook te zien bij de ingang van museum 'De Buitenplaats' in Eelde, waarvan de entredeuren voorzien zijn van 4 fraaie bronzen plaquettes van Hellegers, is na een langdurig denkproces ontstaan en is de weerslag van zijn eigenzinnig gebruik van de ruimte.

Met Piet Esser, Eric Claus, Theo van de Vathorst en Geer Steyn is Guus Hellegers een van de weinige beeldhouwers in Nederland, bij wie het maken van penningen een evenwaardig uitdrukkingmiddel is als het vormen van grotere sculpturen. Door de Vereniging van Penningkunst in Nederland (VPK) zijn twee penningen van Hellegers uitgegeven: 'Naaktstrand' een slagpenning uit 1976 en de 'Geboortepenning', een slingergietspenning met bijbehorend aantekenboekje, uit 1997. Voor de VPK heeft hij tevens een gelegenheidspenning (2004) en een welkomstpenning (2005) vervaardigd. Hellegers is bijna 12 jaar bestuurslid - kunstenaarslid- van de VPK geweest, wakend over de esthetiek en het belang van de Nederlandse penningkunst, mede in internationaal verband. Op de website van de VPK zijn de sinds 1925 uitgegeven penningen te aanschouwen. Een foto met een beschrijving van elke VPK-penning is opgenomen in een catalogus die door Louk Tilanus is samengesteld⁽⁷⁾. Tilanus is eveneens de auteur van een boekje over de penningen van Guus Hellegers⁽⁸⁾, waarin de bronzen gietspenning uit 2003 met de titel 'Zolang er kusten zijn' is afgebeeld, die, zoals hierboven is geschreven ontleend is aan de titel van de bundel gedichten van Carel de Haseth. Als bijschrift staat bij de afbeelding: 'Hoezeer de wereld ook verandert, hoezeer culturen met elkaar zullen versmelten, verschillen zullen blijven, zoals zomer en winter, zoals dag en nacht'. Op de voorzijde van de penning is een liggende naakte vrouw gesitueerd met op de achtergrond de zee en de zon. Op de keerzijde zit een gesluerde vrouw, gestileerd weergegeven, met dezelfde zee en zon op de achtergrond. Gelijksortige penningen van Hellegers zijn 'Vrouweneiland' (1995), 'Woestijn' (2000) en 'Open Window' uit 2003.

Het knappe van deze penningen is de sterke dieptewerking die ze hebben, een gevolg van het structureren van verschillende lagen door de kunstenaar op het was- of gipsmodel, voelbaar en vol contrasten. Land staat tegenover water, oosters tegenover westers, naturalistisch tegenover abstract, zittend tegenover liggend, glad tegenover grof. De zon is aan de voorzijde hol, aan de keerzijde bol. De voorzijde is vrijwel onbewolkt, de keerzijde is bewolkt. Op deze penning zijn aan de zoom van de zee mensen van onbekende streken te vinden, met wie contact maken mogelijk is van mens tot mens door ze - in daad - aan te raken. De taal van het gedicht en de beeldtaal van de penning zijn, ondanks de verschillen, ineengevloeid.

Hellegers heeft in 1993 drie maanden, met drie andere Nederlandse collega's, op Cuba doorgebracht. Geïnspireerd door Cuba's heden en verleden heeft hij daar tijdens een beeldhouwerssymposium een marmeren beeld gemaakt: 'Het Museumstuk', een bijlform - de indiaanse rituele strijdbijl -, opgehangen tussen zuilen, die de vorm hebben van de palma barrigona. De betekenis van het kunstwerk is dat de zachte krachten uiteindelijk overwinnen. Op de voorzijde van de bijl is een gesloten labyrint, een symbool van een prehistorische rotstekening,

aangebracht. Op de achterzijde is het labyrint opgebroken. Het kunstwerk heeft de vorm van een poort. Hellegers heeft tijdens zijn kunstenaarschap naast mensfiguren vanaf het midden van de jaren 80 vele poorten en zuilvormen gemaakt, zowel gesloten als open, in marmer, brons en leisteen, al dan niet voorzien van een liggende, geabstraheerde vrouwenfiguur op de bovenkant. Vooral de leistenen poorten tonen staaltjes van zijn beheersing van de techniek en zijn vakmanschap.

Hellegers prijst zich gelukkig dat hij aan de Haagse Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten (1959-1964) en daarna in Antwerpen aan het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten (1964-1965) zijn opleiding

heeft genoten en niet aan de Rijksakademie in Amsterdam. Eigenlijk heeft hij zich geheel zelfstandig, met vallen en opstaan, tot penningkunstenaar ontwikkeld. Hij is kunstcriticus voor de Leeuwarder Courant geweest (1972-1975) en docent aan de kunstacademie Minerva (1982-1991) en heeft vele opdrachten gekregen voor het uitvoeren van monumentale sculpturen. Hij is gelauwerd met onder anderen de Grand Prix FIDEM (Fédération Internationale de la Médaille (1996) en de J.Sanford Saltus Award for Signal Achievement in the Art of the Medal in 2001 in New York, voor zijn gehele penningoeuvre. In zijn huis in Steggerda, waar hij met zijn vrouw Marion woont, die hij tijdens zijn studie in Antwerpen heeft leren kennen, heeft hij vele penningen in open kasten opgeborgen. In zijn atelier hebben in een mooi uitgelicht display van plexiglas zijn ruimtelijke penningen, die uit een grondvlak en of een zijvlak zijn opgebouwd, een plaats gekregen. Zijn oeuvre mag als afgerond worden beschouwd, want door een ernstige infectieziekte in 2007 in zijn hoofd, is Hellegers het werken bijna onmogelijk gemaakt. Dankzij veel eigen wilskracht en veel ondersteuning van zijn vrouw is Hellegers weer goed in staat om sociaal te functioneren. Marion en Guus vullen elkaar gelukkig goed aan bij het representeren en beheren van zijn kunstwerken, die dus onlangs in Gorredijk, samen met schilderwerken van de architect van Museum Beelden aan Zee, Wim Quist, waren te bewonderen.

In het sfeervolle en lichte atelier van Guus Hellegers heeft Norva Sling vanaf 1994 een tijdje gewerkt. Zij is degene geweest die in 1995 het boekje 'Zolang er kusten zijn' van Carel de Haseth heeft gekregen en het als een geschenk van haarzelf aan Guus en Marion heeft gegeven. Hellegers was verrast door Carel's bundel "niet alleen", zo schreef hij in een brief van 30 juni 1995 aan De Haseth, "omdat wij in Nederland nu niet bepaald gezegend zijn met poëtische politici, maar vooral vanwege de sfeer die uit uw eerste cyclus 'kleine zeereis' spreekt". Die sfeer herinnerde Hellegers aan zijn verblijf op Cuba," maar vooral aan het verlangen dat ik er zelf heb meegemaakt. De zee, het verlangen naar wat achter de horizon is, het lonken naar de verten, naar nieuwe ervaringen. En dan van daaruit het verlangen weer naar de weg terug, naar de vertrouwde omgeving". In 2003, bij Carel's vertrek als Gevolmachtigd Minister, vraagt Hellegers per brief toestemming aan Carel om de titel van de gedichtenbundel als titel voor zijn penning te gebruiken. Het antwoord kennen wij. In augustus van dat jaar ontvangt Carel via een dochter van Norva de penning bij de afronding van zijn politieke carrière in Nederland.

DE POSTILJON

Keramiste Norva Sling (1947) was dus degene die de dichtbundel 'Zolang er kusten zijn' van Carel de Haseth aan Guus en Marion Hellegers ten geschenke gaf in 1995. Als klein meisje was zij al met vorm en kleur bezig en verzamelde zij stenen, flessen en ander interessante materialen. Haar kleding is ook altijd kleurrijk geweest. Toch zijn haar keramische kunstwerken niet uitgesproken kleurig, eigenlijk vrij monochroom. Zij glazuurt haar keramische mensfiguren niet, waardoor haar vingerafdrukken op en de oppervlaktestructuur van haar werk goed te zien blijven. Haar bronzen zijn ver in de minderheid, maar hebben een mooi patina. Volgens Jennifer Smit⁽⁹⁾ bracht Sling als een van de eersten op Curaçao al in de jaren 70 de Afro-Caribische vrouw in een expressieve vormtaal tot uiting. Norva studeerde in 1974 met haar toenmalige man, Nel Simon, in de Verenigde Staten, maar leerde zichzelf het omgaan met de klei. Samen met Simon had zij een beeldentuin achter haar huis op Stenen Koraal, waar ook een oven stond.

Eind jaren 80 en begin van de jaren 90 van de vorige eeuw beleefde Norva hoogtijdagen. Aan diverse grote exposities deed zij mee: in 1988 was zij met werk opgenomen in 'Bida i Koló' in het Stedelijk Museum van Schiedam, in 1990 in Landhuis Knip, in 1991 in 'Gala di Arte' in het World Trade Center op Curaçao en in de reizende tentoonstelling 'Carib Art' in 1993.

In 1991 verwierf zij de Cola Debrotprijs, Curaçaos hoogste en prestigieuze cultuurprijs. Na haar solo-tentoonstelling in het Curaçaosch Museum in 1993 vertrok zij met haar vier dochters naar Nederland en kwam zij, na een paar maanden in Nijmegen te hebben gewoond, in het Friese dorp Steggerda terecht. Het hoofd van de school waarop drie van haar vier dochters onderwijs volgden, Anne Engwerda, gaf begin 1994 aan Norva het telefoonnummer van Guus en Marion Hellegers om contact te leggen. "Ik vroeg Guus of ik zijn werk mocht komen bekijken, maar Guus vroeg mij: mag ik jouw beelden eerst zien", vertelde Norva mij. "Hij was er enthousiast over" vervolgde zij, "en hij bood mij het gebruik van een deel van zijn atelier aan, omdat ik geen goede werkruimte had. Na verloop van tijd kon ik een huis krijgen met behulp van Anne en hier kon ik werken aan mijn beelden op de eettafel voor het raam. Op zolder ging het niet en ook niet elders in het huis. Mijn beelden vinden dat goed. Zij willen hier gemaakt worden op die tafel".

Via haar Curaçaose netwerk heeft Sling gedurende de zestien jaren, die zij in Nederland woonde van 1993 tot 2009, veelvuldig geëxposeerd in Friesland, maar ook wel daarbuiten, zoals in 2001 in Lochem samen met Jose Maria Capricorne en met haar dochter Naomi Simon in het Antillenhuis, eveneens in 2001. Haar vier dochters blijken artistiek getalenteerd te zijn. Rashida heeft een diploma aan de kunstacademie in Enschede behaald. Met haar exposeerde zij in 2004 bij Gallery Alma Blou. Op de grote Curaçaose expositie 'Arte '99 Ayera, Awe, Mañan' ontbrak zij niet. Sling is in 2009 naar Curaçao teruggegaan "omdat mijn beelden mij riepen en dan moet ik antwoord geven. Zij kunnen niet wachten tot ik met pensioen ga. Op Curaçao ben ik ooit begonnen met beelden maken en binnenkort keer ik er dus weer terug", aldus een citaat van de 'zwarte parel van Curaçao en koningin van Steggerda' op Stellingwerf.nl. De frequentie van deelname aan exposities neemt vanaf haar terugkeer sterk toe. In twee jaren heeft zij op vier groepsexposities werk getoond: op het Festival del Caribe op Cuba, waar zij een zaal voor zich alleen had en tijdens 'Antepasado di Futuro' in het Curaçaosch Museum in 2010 en bij Mon Art Gallery en Kas di Kulkultura op de tentoonstelling 'Kunst, Muziek en Dans' in 2011. Sling is 6 jaar op Curaçao gebleven en in 2015 naar Nederland teruggekeerd.

Haar keramiek wordt door vele collectioneurs begeerd. In het Curaçaosch museum staat een fraai gevormd beeld 'Observador', een zittende witte sculptuur met rode accenten, dat mij sterk doet denken aan de sculpturale beeldtaal van de Nederlandse beeldhouwer Henk Visch.

In diverse boeken is het werk van Norva Sling afgebeeld en/of besproken. In 'Artists from Curaçao'⁽¹⁰⁾ heeft Norva, samen met andere bekende kunstenaars van Curaçao lofwaardige (fotografische) aandacht gekregen. Het boek 'Het Gouverneurshuis van de Nederlandse Antillen'⁽¹¹⁾ bevat een afbeelding van haar 'Moeder en kind' uit 1990. In 'Curating in the Caribbean'⁽¹²⁾ is haar bronzen 'Pregnant Figure' afgebeeld tesamen met werk van Felix de Rooy, Yubi Kirindongo, Tirzo Martha en Tony Monsanto. In 'Curaçao Classics, Beeldende kunst 1900-2010'⁽¹³⁾ staan 'Observador' en 'Parto', de bevalling, afgebeeld.

2017 wordt een spannend jaar voor Norva Sling. Er wordt een boek gemaakt over haar leven en werk, dat zal verschijnen bij een expositie van haar werk in Museum Beelden aan Zee, op 3 november aanstaande. Na Yubi Kirindongo en Tirzo Martha is Norva Sling de derde Curaçaose kunstenaar die deze eer ten deel valt. Het is gepast om de namen van weldoeners Maria Nagel en Otto B. Linker, oprichters van fonds Ars Antilliani, hierbij te noemen.

Dankzij Norva Sling, die een 'postiljon du poème' is gebleken - zij schrijft ook aforismen- , heeft een literaire inspiratiebron, namelijk het gedicht 'Zolang er kusten zijn' van Carel de Hase, ervoor gezorgd dat er een handzame sculptuur met dezelfde naam is ontstaan van penningmaker Guus Hellegers. Gevoeglijk kan gezegd worden dat het Curaçaos- Nederlands bronzen erfgoed is verrijkt met een poëtisch monument in zakformaat.

NOTEN:

- 1) Antilliaans Dagblad 14-02-2017, 09-03-2017, 30-03-2017, 06-04-2017, 22-04-2017, 20-05-2017 en 23-05-2017.
- 2) 'Zolang er kusten zijn', 1994/2001, Uitgeverij In de Knipscheer, Haarlem. Het gedicht is ook opgenomen, zowel in het Nederlands als in het Frans, in het artikel 'Vers un avenir meilleur? Van Wim Rutgers in Septentrion 2/2017, een tijdschrift over 'arts, lettres et culture de flandre et des pays-bas' en in het Pools in 'FRAZA', nr1-2 (75-76) 2012, Poezja, Proza, Esej, samen met de 15 overige gedichten uit 'Kleine zeereis'.
- 3) 'Incognito', 1973, uitgeverij Flamboyant/P, Rotterdam.'
- 4) Een essay over de geschiedenis van de Nederlandse Antillen en Aruba gelardeerd met visies op de toekomst van belangrijke personen uit die geschiedenis geeft aan dat Carel de Haseth een brede belangstelling heeft voor algemene maatschappelijke aspecten. Te lezen in: "Committed in Excellence" uitgegeven door de Maduro & Curiel's Bank N.V. Curaçao in 1971 ter gelegenheid van haar 75 jarig bestaan.
- 5) 'Rikesa di yobida, Naturalesa di Korsou - De natuur van Curaçao - Curaçao nature', Fundashon Bon Intenshon, Curaçao 2011.
- 6) 'Guus Hellegers, Beeldhouwer, door Remco Heite, 1998/2002. Uitgeverij Stichting Et Boekenfoons, Stellingwerf.
- 7) 'Handzame sculptuur', De geschiedenis van de Vereniging van Penningkunst door Louk Tilanus, 2000, uitgave VPK, Amsterdam.
- 8) 'De penningkunst van Guus Hellegers, door Louk Tilanus, 2010, uitgave Stichting Nobilis, Oosterwolde, met een keuze uit publicaties over het werk van Guus Hellegers.
- 9) 'Arte, Beeldende kunst van de Nederlandse Antillen en Aruba', Adi Martis & Jennifer Smit, Koninklijk Instituut voor de Tropen, Amsterdam, 2002.
- 10) 'Artists from Curacao', Fotografie Sinaya Wolfert, Tekst Eva Breukink, eigen uitgave, Curacao 2007.
- 11) 'Het Gouverneurshuis van de Nederlandse Antillen, Een Rondgang langs Antilliaanse en Nederlandse Kunst', tekst en samenstelling Nicole Henriquez, Lusetta Verboom en Renske van der Zee, uitgave Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, 2008.
- 12) 'Curating in the Caribbean', The Green Box Kunst Editionen, Berlin, 2012, met bijdragen van Jennifer Smit, Veerle Poupeye, José Manuel Noceda Fernández, en anderen.
- 13) 'Curaçao Classics, Beeldende Kunst 1900-2010', KIT Publishers, Amsterdam 2012.

FOTO'S:

Omslag van 'Zolang er kusten zijn', foto Carlos Tramm, 2001, In de Knipscheer, Haarlem.

Penning 'Zolang er kusten zijn.' in handen van Carel de Haseth, voorzijde, afmeting 76 mm doorsnede, foto Jan Gulmans

Carel de Haseth bij 'Schedel van Curaçaos hertje', kleurpotlood, van Ans Mezas

Hummelink, 2013, foto Jan Gulmans

Guus en Marion Hellegers in de tuin van Galerie Hoogenbosch in Gorredijk, 23 juni 2017. Op de voorgrond 'Het Bestuur'. Foto Jan Gulmans

Penning 'Zolang er kusten zijn', keerzijde, foto Jan Gulmans

'Geboortepenning' met aantekenboekje, afmeting boekje 16.5 x12 x 2 cm , afmeting penning 59 mm, uitgave Vereniging voor Penningkunst, 1997. Het randschrift van de penning luidt: 'elke geboorte is een belofte aan de wereld'. "De meerwaarde van Hellegers' symbolische plastic ligt in het geschrevene dat het geschenk begeleidt en daarmee het bestaan van het kind bezegelt", aldus Tilanus in het boek 'Handzame Sculptuur' onder(7) genoemd. Foto Jan Gulmans

'Vrouw met mand', keramiek, Norva Sling,1990, afmetingen 61.5 x 44.5 cm. Foto Jan Gulmans

'Vrouw met bak', keramiek, Norva Sling,1989, afmetingen 99.5 x28 cm. Deze sculptuur stond op de expositie in Landhuis Knip in 1990. De bak was gevuld met flamboyant bloemen. Foto Jan Gulmans

ANSANO, RICHENEL, Curaçao, 1960. BA in economie en MA in Antropologie. Hij was directeur Dienst Culturele Zaken voor Curaçao, Associate Director van de John Hope Franklin Humanities Institute aan de Duke University en directeur van The Global Medicine Education Foundation en directeur National Archaeological Anthropological Memory Management Institute.

ANTONIUS, ROLAND, 1952. Studeerde pedagogie en andragologie aan de Universiteit van Nijmegen waarbij hij zich ondermeer heeft verdiept in de educatieve potentie van spinverhalen, de trickster Kompa Nanzi, in het jeugd- en jongerenwerk. Later promoveerde hij aan de Universiteit van Amsterdam op het gebied van politieke socialisatieprocessen onder Curaçaose adolescenten. Hij is ondermeer secretaris van de UNA geweest en beleidsdirecteur bij het ministerie van Onderwijs, Wetenschappen, Cultuur en Sport van het land Curaçao. Momenteel is hij zelfstandig consultant op het gebied van (maatschappelijke) veranderingsprocessen.

BANT, WILLEM, 1963. Studeerde Nederlandse Taal- en Letterkunde (Universiteit van Amsterdam, Nederland) en Toegepaste Taalkunde met Spaans als Vreemde taal aan de Universiteit van Jaén (Spanje). Hij behaalde bovendien een Master in Education in Spaans aan de University of Curaçao. Willem Bant is werkzaam als docent Nederlands en Spaans op Aruba. Tevens is hij beëdigd vertaler en journalist (op freelance basis).

GULMANS, JAN, 1945. Verzamelt al meer dan 40 jaar kunst uit de (voormalige) Nederlandse Antillen en Nederland. tot zijn collectie behoren schilderijen, tekeningen, aquarellen, gouaches, foto's glas, sieraden, sculpturen, penningen, etnografica, boeken, meubels en design en nog meer. Hij schrijft sinds 2013 in het Antilliaans Dagblad over kunst en cultuur, waarbij niet alleen esthetische, maar ook economische aspecten zoals cultuur en toerisme zijn interesse hebben. Hij is voorzitter van de Stichting Beeldentuin Blue Bay.

HOUWEN, HENRICA, Limburg, 1947. Studeerde aan de Academie voor Beeldende Kunst te Tilburg. In 1972 verhuisde zij naar Curaçao, was docente tekenen aan het Radulphus College en het Maria Immaculata Lyceum. Ze doceerde Basic Design "en Geschiedenis van het Bouwen" aan de UNA van 1980 -1984. Tegenwoordig geeft ze privélessen tekenen en schilderen.

KRISTENSEN, BREDE, 1946. Na de middelbare school (Peter Stuyvesant College) studie sociologie en politicologie aan de Vrije Universiteit, Amsterdam, waarna promotie over invloed techniek op samenleving. 25 jaar werkzaam als docent sociologie en beleid. Vervolgens 20 jaar werkzaam als international consultant op het gebied van good governance in Oost Europa en het Caribisch gebied. Een hobby: schrijven over literatuur en filosofie.

SANCHEZ, NENA. Curaçao, 1944-2017. Kunstschilder. Al met 18 jaar werd haar werk door het Departement van Cultuur uitgekozen voor een reizende expositie om het eiland te promoten. In 1966 volgde haar verkiezing als Miss Curaçao. Daarna heeft zij vele jaren in het buitenland gewoond, maar in 1994 keerde zij terug naar Curaçao waar de prachtige kleuren van de natuur haar inspireerden tot kleurrijke schilderijen en muurschilderingen. Zij is autodidact en de kافت van deze Kristof toont een van haar schilderijen.